

مقاله پژوهشی: ارائه مدلی برای ارتقای رویدادهای استارتاپی در استارتاپ ویکند به روش آمیخته

امیررضا زریسفی* ** محمدمهردی پورسعید*

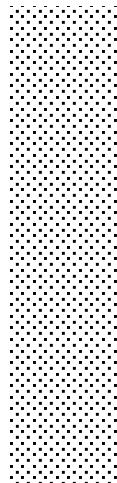
محمدعلی فرقانی***

دریافت: ۱۴۰۱/۰۴/۱۰ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۱۰

استارتاپ / استارتاپ ویکند / اثربخشی / کارآفرینی / روش آمیخته

چکیده

هدف از این پژوهش شناسایی ابعاد مختلف رویداد استارتاپ ویکند و ارائه مدلی برای اثربخشی آن است. در این تحقیق از روش آمیخته (کیفی سپس کمی) استفاده شده است. در فاز اول تحقیق (فاز کیفی) با روش نظریه داده‌بیان، مصاحبه عمیق و نیمه ساختاریافته با ۱۵ نفر از خبرگان زیست‌بوم استارتاپی با روش گلوله برفی تا رسیدن به اشباع نظری صورت گرفت. داده‌های حاصل از مصاحبه در سه مرحله باز، محوری و انتخابی کلگذاری شدند و در نهایت مدل تحقیق ارائه شد. در فاز کمی پژوهش، مدل تحقیق، با ارائه‌ی پرسشنامه به جامعه آماری که شامل ۴۰۰ نفر از میان شرکت‌کنندگان و برگزارکنندگان رویداد در سراسر کشور بودند مورد آزمون قرار گرفت. با استفاده از نرم افزارهای Smart PLS و SPSS روابط بین متغیرهای مدل بررسی شد. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که زیرساخت و محیط رویداد استارتاپی بر اثربخشی رویداد تأثیر دارند. زیرساخت رویداد شامل فراهم بودن شرایط اقتصادی، سطح بلوغ اکوسیستم و زیرساخت مناسب

*. دانشجوی دکتری انتقال تکنولوژی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

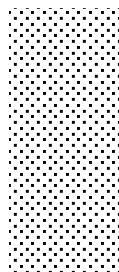
poursaeed@uk.ac.ir

**. دانشیار دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه شهید باهنر، کرمان، ایران

***. استادیار دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه شهید باهنر، کرمان، ایران

■ محمدمهردی پورسعید، نویسنده مسئول

برگزاری رویداد است و مؤلفه‌های محیط رویداد شامل دحالت ارگان‌ها و نهادهای برگزارکننده رویداد، ممیزی‌ها، سیاست‌گذاری، تسهیل همکاری‌های بین‌المللی، تحریم‌ها و نقش حاکمیتی دولت در حمایت از اکوسیستم می‌باشد.

طبقه‌بندی JEL: L26, M13, M19, O31, M21

مقدمه

بیشتر اقتصادهای درحال توسعه اتکای زیادی به استارتاپ‌ها دارند و کشورهایی که استارتاپ‌های بیشتری دارند ثبات اقتصادی بیشتری دارند^۱. اهمیت این موضوع زمانی بهتر آشکار می‌شود که بدانیم اقتصاد جهانی استارتاپ ارزش سه تریلیون دلاری دارد و از ۱۵ شرکت بزرگ دنیا هفت شرکت در حوزه فناوری فعالیت دارند^۲.

از سوی دیگر نوآوری مغز و هسته اصلی استارتاپ‌ها به شمار می‌رود و استارتاپ‌ها به عنوان معیاری برای سنجش نوآوری و توسعه شناخته شده‌اند^۳. به همین دلیل در سالیان اخیر رقابت‌های نوآوری به عنوان ابزاری برای تدارک راه حل‌های جدید مبتکرانه ظهور دوباره‌ای داشته‌اند^۴; این رقابت‌ها برای استارتاپ‌ها به منظور غلبه بر مشکلات تازگی و کوچکی استارتاپ‌ها نیز به عنوان ابزاری مهم برای دسترسی شرکت‌ها به نوآوری استارتاپ‌ها^۵ ضرورت دارد. در همین راستا (از آن جمله فناوری، نوآوری و کارآفرینی شدیداً در هم تنیده) نوآوری برای دستیابی به مزیت رقابتی استارتاپ‌ها ضروری بوده^۶ و محور اصلی موفقیت هر استارتاپی در هر کجای جهان است^۷. از طرفی، استارتاپ ویکند را می‌توان رویدادی چندوجهی در نظر گرفت که فرایند نوآوری را در برمی‌گیرد^۸، کارکردهای آموزشی تجربی داشته و هدف از آن ایجاد محیط ایده‌آل برای خلق یک کسب و کار و تبدیل شدن به بنیانگذار کسب و کار است^۹.

تحقیقات پیشین به برخی ابعاد استارتاپ ویکند پرداخته‌اند و در عین حال از ابهامات دیگری پرده برداشته‌اند. ویبراندز^{۱۰} با مطالعه قوم نگاری چگونگی سازماندهی و تسهیل‌گری رویداد استارتاپ ویکند را بررسی و با مرور ادبیات موجود، چهار حوزه موفقیت رویداد را مشخص کرده است. وی بیان می‌کند در حالی که استارتاپ ویکند یک ساختار و فرمت جهانی مشابه دارد

-
1. Okrah et al, (2018).
  2. startupgenome, (2021).
  3. Okrah et al, (2018).
  4. Pihlajamaa & Merisalo, (2021).
  5. Kurpjuweit & Wagner, (2020).
  6. Prasad & Bhat, (2021).
  7. Lichtenthaler, (2020).
  8. Okrah et al, (2018).
  9. Roundtree, (2016).
  10. Nager, Nelsen, & Nouyrigat, (2011).
  11. Wijbrands, (2019).

اما رویدادهای متفاوت از نظر تکمیل محصول حین رویداد و ادامه دادن استارتاپ پس از آن، نرخ موفقیت متفاوتی دارند و این در مناطق مختلف متفاوت است. سایر محققین فاکتورهای مختلفی را بررسی کرده اند: روی سروانتس و بونی نردی^۱ در مقاله‌ای نقش کاتالیزوری استارتاپ ویکند را در ایجاد فرهنگ نوآوری، توسعه‌ی جامعه‌ی استارتاپی و در برخی موارد، شکل‌گیری شرکت‌های استارتاپی مهم تشخیص دادند و استارتاپ ویکند را برای مکریک فرستی دانستند برای تغییر فرهنگ صنعت اینترنت تا با الهام از برخی مولفه‌های فرهنگی سیلیکون ولی نوآورتر شود. روندتری (۲۰۱۶) در یک تحقیق ترکیبی، مولفه‌ها و فعالیت‌های موثر در فرایند نوآوری نوکارآفرینان در طول استارتاپ ویکند را مطالعه کرد. او با موثر دانستن نقش عواملی از قبیل محدودیت زمانی، اخذ بازخورد از منابع مختلف، قوانین مسابقه و نحوه‌ی ارائه در ایده پردازی، فرایند نوآوری را فرایندی اجتماعی و مشارکتی با تأثیراتی ترکیبی می‌داند. سیلوریا و همکاران^۲ در تحقیقی بر مبنای نظریه‌ی رفتار برنامه‌ریزی شده (TPB) با تحلیل طولی، میزان تمایل به کارآفرینی (EI) در شرکت‌کنندگان استارتاپ ویکند را در مقاطع زمانی پیش از رویداد، بلافضله پس از رویداد و چهار ماه پس از رویداد ارزیابی کردند. آنها دریافتند که میزان متغیر تمایل به کارآفرینی در طول زمان در بیشتر شرکت‌کنندگان ثابت باقی مانده است. یاسویوکی و کارن^۳ در بررسی اکوسیستم استارتاپی سنت لوییس، ارتباط بین کارآفرینان و سایر بازیگران اصلی را چهار سطح دسته‌بندی می‌کنند. آن‌ها علاوه بر تأکید بر اهمیت روابط مریان، رویدادهای بازکارآفرینی از جمله استارتاپ ویکند را با ارزش می‌دانند. به اعتقاد آنها در کنار سازمان‌های پشتیبان و سایر گروه‌ها، مجموعه‌ی چنین رویدادهایی به طور اساسی ارتباطات را افزایش داده است زیرا اکوسیستم استارتاپی به حجم بحرانی از کارآفرینان نیاز دارد. با این وجود، به‌طور کلی، تاکنون تحقیقات کمی در ارتباط با طراحی و تأثیر رویدادهای استارتاپی انجام شده است^۴. در مورد رویداد استارتاپ ویکند نیز، علی‌رغم اینکه اعتقاد بر این است که این رویداد را باید موضوع کم اهمیتی در نظر گرفت، اما تا کنون تحقیقات کمی به بررسی جنبه‌های مختلف آن پرداخته‌اند و هنوز مسائل زیادی در خصوص رویداد استارتاپ ویکند مبهم است از جمله تعاملات و روابط

1. Ruy Cervantes and Bonnie Nardi, (2012).

2. Silveira, Santino, & Olivense, (2017).

3. Yasuyuki, & Karren, (2017).

4. Treutinger et al, (2017).

در داخل تیم‌ها در طول مسابقات نوآوری و نیز نقش تسهیل‌گران رویداد^۱ سازگاری تمرين‌های نوآوری به کارگرفته شده در استارتاپ ویکند با بافت منطقه‌ای و نیز میزان موفقیت شرکت‌کنندگان در بلندمدت^۲. همچنین هیچ کدام از تحقیقات پیشین به این موضوع نپرداخته‌اند که میزان اثربخشی رویداد استارتاپ ویکند به چه عواملی بستگی دارد. در پژوهش حاضر با توجه به اهمیت اثربخشی نوآوری رویدادهای کارآفرینی در موفقیت استارتاپ‌ها تلاش می‌شود تا با بررسی و تحلیل نظرات خبرگان مهمترین عوامل موثر بر رویدادهای کارآفرینانه شناسایی شود و با طراحی الگوی بومی درک صحیحی از جایگاه رویدادهای کارآفرینی در آکوسمیستم استارتاپی و کارآفرینی ایران حاصل شود.

نوآوری این پژوهش در ارائه چارچوبی جدید برای افزایش اثربخشی رویداد استارتاپ ویکند و میزان دستیابی به اهداف در نظر گرفته شده برای رویداد است. اهمیت این موضوع زمانی بیشتر مشخص می‌شود که با مرور تحقیقات کم تعداد پیشین در کشورهای مختلف مورد بررسی از جمله آمریکا، سوئد، مکزیک، آفریقای جنوبی و تایوان در می‌یابیم که؛

۱. فاکتورهای کلیدی مورد تأکید در بررسی موفقیت رویداد درکشورهای مختلف متفاوت است.

۲. هدفگذاری رویداد در کشورهای مختلف متفاوت است، از این رو در خصوص زیست بوم استارتاپی کشورمان، ملاک قراردادن تنها یک معیار شامل نرخ ادامه فعالیت تیم‌ها پس از پایان رویداد نیاز به تحلیل و بررسی بیشتر دارد. در تأیید این مطلب می‌توان به عنوان نمونه به تحقیق ویراندز (۲۰۱۹) اشاره کرد که دو زیست بوم موفق سوئد و تایوان را در حالی مقایسه و تحلیل می‌کند که نرخ ادامه فعالیت تیم‌ها در این دو زیست بوم کاملاً متفاوت است.

از این رو برای رفع این ابهامات، در این پژوهش، مدل جدیدی پیشنهاد شده که کاملاً بومی بوده و با لحاظ شرایط منحصر بفرد زیست بوم استارتاپی کشور تدوین شده، و در برگیرنده عوامل کلیدی موثر بر اثربخشی رویداد است که توجه به آنها به بازیگران مختلف نظام ملی نوآوری (NIS) کشور اعم از دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی و تحقیقاتی، شرکت‌ها، استارتاپ‌ها، ارگان‌های

---

1. Wijbrands, (2019).

2. Roundtree, (2016).

دولتی و سایر اجزاء کمک می‌کند تا با آگاهی و شناخت بهتر از رویداد به عنوان یک روابط نوآوری پر تکرار و محبوب نسبت به برنامه‌ریزی صحیح برگزاری رویداد اقدام کرده و به اهداف مورد نظر دست پیدا کنند.

با انجام این پژوهش برخی ابهامات موجود در این حوزه بطرف و زمینه برای بررسی‌های تکمیلی بعدی در مورد رویداد استارتاپی موثر و کاهش ریسک در فرایند ظهور و رشد و موفقیت استارتاپ‌ها فراهم می‌شود. بنابراین، این مطالعه تلاش می‌کند تا با ارائه یک مدل و شناسایی و بررسی مولفه‌ها و ارتباط آنها با هم به این سوال پاسخ دهد که: عوامل مؤثر بر اثربخشی رویدادهای استارتاپی در استارتاپ‌ویکندکدام است؟

۱. مروری بر مبانی نظری و پیشینه تحقیق

اصطلاح کارآفرین^۱ در معنا و مفهوم فعلی را نخستین بار ژوزف شومپیتر به کار برد، همچنین، طرح کارآفرینی به عنوان یک رشته‌ی دانشگاهی را به شومپیتر (۱۹۳۴) نسبت می‌دهند. این اقتصاددان که او را پدر علم کارآفرینی می‌دانند بر این باور بود که رشد و توسعه اقتصادی در یک نظام، زمانی میسر خواهد شد که افرادی در بین آحاد جامعه با خطر پذیری، اقدام به نوآوری کرده و با این کار روش‌ها و راه حل‌های جدید جایگزین راهکارهای ناکارآمد و کهن قبلى شوند.^۲ در بررسی عوامل پیش‌بینی‌کننده قصد و رفتار کارآفرینی می‌توان اذعان کرد که تصمیم به راه اندازی استارتاپ ذاتاً شخصی است و ارزش‌های شخصی، نگرش‌ها و ادراکات بین افراد یکسان نیست. به عبارتی، انگیزه‌ها برای کارآفرینی و پاداش‌های درک شده احتمالاً بین افراد متفاوت است.^۳ اکوسیستم کارآفرینی ترکیبی از عناصر فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی درون یک منطقه است که محیط مساعدی برای انجام فعالیت‌های کارآفرینانه را به وجود می‌آورند. شناخت اکوسیستم و اجزای آن روشی کاربردی برای فهم شیوه‌های ارتباطی مختلف میان ویژگی‌های اکوسیستم و عناصر شکل دهنده آن و همچنین تأثیر آنها بر کارآفرینان می‌باشد.^۴ معمولاً استارتاپ‌ها، حول یک ایده خلاقانه و نوآورانه ایجاد شده‌اند. بنابراین، استارتاپ را

1. Entrepreneur

2. مقیمی و همکاران، (۱۳۹۵).

3. منفرد و همکاران، (۱۳۹۹).

4. شهیکی تاش و منصوری، (۱۳۹۹).

می‌توان به عنوان یک سازمان موقت در نظر گرفت که با هدف یافتن یک مدل کسب و کار تکرارپذیر و مقیاس‌پذیر در حوزه‌های نوآوری محور خلق می‌شود^۱. تامپسون (۱۹۶۵) نوآوری را خلق، پذیرش و پیاده‌سازی ایده‌ها، فرایندها، محصولات یا خدمات جدید می‌داند. وانگ و همکاران (۲۰۰۸) بیان می‌کنند که نوآوری می‌تواند به عنوان کاربرد مؤثر فرایندها و محصولات جدید برای سازمان که برای کسب منفعت سازمان و ذی‌نفعان آن طراحی شده، تعریف شود^۲. استارتاپ‌پویکند رویدادی است که این موضوع را با سازماندهی یک مسابقه با دسترسی آزاد تسهیل می‌کند. در این رویداد شرکت‌کنندگان افراد جدید را ملاقات می‌کنند، بر روی محصولات کار می‌کنند و در طی آخر هفته، استارتاپ خود را راه‌اندازی می‌کنند^۳. رویدادهای استارتاپی نه تنها به شرکت‌کنندگان کمک می‌کنند بلکه باعث شکوفایی چشم‌انداز استارتاپی منطقه‌ای هم می‌شوند. رویدادها باعث افزایش آگاهی و درک افراد جامعه شده است^۴.

یاسویوکی و کارن^۵ در بررسی اکوسیستم استارتاپی سنت لوییس^۶، ارتباط بین کارآفرینان و سایر بازیگران اصلی را چهار سطح دسته‌بندی می‌کنند. آنها علاوه بر تأکید بر اهمیت روابط مریبان، رویدادهای بازکارآفرینی از جمله استارتاپ‌پویکند را با ارزش می‌دانند. به اعتقاد آنها در کنار سازمان‌های پشتیبان و سایر گروه‌ها، مجموعه‌ی چنین رویدادهایی به طور اساسی ارتباطات را افزایش داده است. ویبراندز (۲۰۱۹) رقابت‌های نوآوری را راهبردی مؤثر برای بقای نوآوری در دهه‌های اخیر می‌داند؛ این مطالعه مشخص می‌کند که سازگاری‌های محلی چارچوب رویداد در خروجی رویداد مؤثر است. تامپسون و ایلی^۷ با تحلیل بخش‌های ویدئویی تمرین‌های واقعی رویداد استارتاپ‌پویکند پناه‌جویان در آمستردام هلند این رویداد را از دیدگاه قوم‌شناسی بررسی کردند. هدف از این تحقیق، نظریه‌پردازی بیشتر در زمینه ماهیت یادگیری کارآفرینی بود. آنها دریافتند که یادگیری کارآفرینی از طریق تمرین‌ها و برقراری روابط آنها صورت می‌گیرد. مقدسی (۱۳۹۹) به بررسی آسیب‌ها و فرسته‌های نهفته در ظهور «کارآفرینی فن پایه» با نام کسب وکارهای

1. Blank, & Dorf, (2010).

2. Baregheh, Rowley & Sambrook, (2009).

3. Wijbrands, (2019).

4. Treutinger, (2017).

5. Yasuyuki & Karren, (2017).

6. St. Louis

7. Thompson & Illes, (2020).

نوپا (استارتاپ‌ها) در عرصه‌های اقتصادی، سیاسی و امنیتی کشور پرداخت. به عقیده وی موضوع استارتاپ‌ها در چرخه‌ی سیاست‌گذاری هنوز در مرحله‌ی مسئله‌شناسی بوده و در برخی از لایه‌ها به صورت ناقص در دستور کار سیاست‌گذاری قرار دارد. برخی از محققین داخلی^۱ نیز بدون اینکه اسمی از استارتاپ ویکند ببرند، اهمیت رویدادها را در قالب مفاهیمی از قبیل همایش‌های کارآفرینی، کارگاه‌های کارآفرینی و تعامل با کارآفرینان متذکر شده‌اند.

با توجه به هدف پژوهش حاضر، موارد یادشده کمتر به شناسایی عوامل موثر بر اثربخشی رویدادهای استارتاپی در استارتاپ ویکند توجه می‌کنند و بیشتر به تعریف رویدادهای استارتاپی و ارتباط آن با کارآفرینی و نوآوری معطوف‌اند. این درحالی است که توجه به شناسایی عوامل اثربگذار در رویدادهای استارتاپی بسیار حائز اهمیت می‌باشد. تحقیقات راجع به عوامل اثربخش در رویدادهای استارتاپی به نسبت پراکنده است.

روش‌شناسی

پژوهش از آنجایی که هر پژوهشی را می‌توان از سه حیث نتیجه، هدف و نوع داده موردن تجزیه و تحلیل قرار داد و براین اساس ترکیب‌های مختلف از لحاظ نتیجه، هدف و نوع داده قابل تصویر خواهد بود، پژوهش حاضر از لحاظ نتیجه، کاربردی قلمداد می‌شود؛ زیرا به دنبال شناسایی عوامل موثر بر اثربخشی رویدادهای استارتاپی در استارتاپ ویکند است. از لحاظ هدف انجام، جزء تحقیقات توصیفی و از نوع میدانی است. روش‌شناسی پژوهش حاضر از نوع ترکیبی (آمیخته) است. در واقع رویکرد پژوهشی این مطالعه به لحاظ منطق گردآوری داده‌ها از نوع استقراء-قیاسی است؛ بدین منظور از طریق انجام مصاحبه با ۱۵ نفر از برگزارکنندگان رویدادهای استارتاپی، صاحبان استارتاپ و استادی دانشگاهی حوزه کسب و کار استارتاپی تلاش شد مدل الگوارة تحقیق طراحی شود که در جدول (۱) مشخصات مشارکت‌کنندگان بخش کیفی پژوهش ارائه شده است. در بخش دوم (کمی) پژوهش، جامعه آماری شامل شرکت‌کنندگان استارتاپ، کادر اجرایی برگزار کننده استارتاپ، متنور، داور و تسهیل‌گر استارتاپ به صورت هدفمند بودند که در هر رویداد استارتاپ ویکند در بازه زمانی پژوهش حدوداً بین ۵۰ تا ۱۰۰ نفر

شرکت داشتند. چنانچه جمعیت بیش از ۲۰۰۰ نفر باشد، حجم نمونه براساس فرمول کوکران برابر ۳۸۴ نفر است؛ از این رو تعداد ۴۰۰ پرسشنامه الکترونیکی توزیع گردید تا تأثیر عوامل موثر بر رویدادهای استارتاپی مورد سنجش قرار گیرد.

به منظور شناسایی شاخص‌های متغیرها، از روش‌های زیر برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شده است: ۱) بررسی و مطالعه کتب و پایان‌نامه‌هایی که در رابطه با این پژوهش نگاشته شده است؛ ۲) استفاده از مقالات داخلی و خارجی پیرامون موضوع؛ ۳) مصاحبه حضوری با برگزارکنندگان رویدادهای استارتاپی، صاحبان استارتاپ و استاید دانشگاهی؛ و ۴) استفاده از پرسشنامه الکترونیکی به عنوان مهم‌ترین ابزار جمع‌آوری داده. ابزار گردآوری اطلاعات در بخش کیفی، پرسشنامه نیمه ساختاریافته و مصاحبه به صورت میدانی بوده است.

در بخش کمی و اعتبارسنجی مدل استخراج شده، از پرسشنامه الکترونیکی استفاده شده است. برای جمع‌آوری اطلاعات موردنظر جهت آزمون روابط و سنجش نظرات از یک پرسشنامه استفاده گردید. پایایی متغیرهای تحقیق توسط شاخص‌های آلفای کرونباخ با میزان استاندارد بالای ۷٪ و پایایی ترکیبی (CR) با میزان استاندارد بالای ۷٪ و میانگین واریانس توسعه یافته (AVE) با میزان استاندارد بالای ۵٪ با استفاده از نرم افزار Smart-PLS بررسی شد. مقدار ضریب پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ برای تمامی ابعاد مدل مطالعه بیشتر از ۷٪ است و از این رو می‌توان ادعا کرد که پرسشنامه از پایایی قابل قبولی برخوردار است.

یافته‌ها

نتایج بخش کیفی

۱) معرفی الگوی مفهومی پژوهش

بعد از بررسی پیشینه پژوهش و مطالعه الگوهای ارائه شده از منابع داخلی و خارجی، تعدادی از متغیرهای مشترک که عمدهاً در اغلب الگوها تکرار شده و مورد توجه بیشتر صاحب‌نظران بوده و هم‌چنین با توجه به ابعاد و اهداف سازمان‌های دانش محور هم راستا بوده است، شناسایی و با انجام مصاحبه نیمه ساختاریافته با ۱۵ نفر از خبرگان مجرب حوزه رویدادهای استارتاپی تلاش شد، مدل الگوواره پژوهش طراحی شود. در جدول شماره (۲) خلاصه‌ای از مولفه‌های اصلی و فرعی پژوهش را به منظور شناسایی عوامل موثر بر رویدادهای استارتاپی که براساس

نظر خبرگان و از طریق کدگذاری باز، محوری و انتخابی صورت یافته است، نمایان شده است.

جدول ۱- مشخصات مشارکت کنندگان بخش کیفی پژوهش

جنس	حوزه تخصص	تحصیلات
مرد	صاحب استارتاپ	فوق لیسانس
مرد	صاحب استارتاپ	لیسانس
مرد	برگزارکننده رویداد	فوق لیسانس
مرد	استاد دانشگاه	دکترا
زن	استاد دانشگاه	دکترا
زن	برگزارکننده رویداد	فوق لیسانس
زن	صاحب استارتاپ	دکترا
مرد	استاد دانشگاه	دکترا
مرد	استاد دانشگاه	دکترا
مرد	صاحب استارتاپ	دکترا
مرد	صاحب استارتاپ	دکترا
زن	برگزارکننده رویداد	فوق لیسانس
زن	برگزارکننده رویداد	فوق لیسانس
مرد	صاحب استارتاپ	دکترا
مرد	صاحب استارتاپ	فوق لیسانس

(۲) کدگذاری باز و کدگذاری محوری

در این مرحله، محقق با مرور مجموعه داده‌های گردآوری شده، تلاش می‌کند که مفاهیم مستتر در مصاحبه‌ها را باز شناسد.^۱ در جدول (۲)، به شرح و بررسی کدگذاری‌های باز پرداخته شده است. نتایج حاصل از کدگذاری باز در قالب ۶۲ کد باز از میان ۱۰۰ مفهوم شناسایی شده است.

(۳) کدگذاری محوری

در کدگذاری محوری، مقوله‌های جدا از هم در چارچوبی معنادار در کتاب یکدیگر قرار می‌گیرند

1. Corbin & Strauss, (2008).

و روابط میان آن‌ها، به ویژه رابطه مقوله محوری با سایر مقوله‌ها، مشخص می‌شود^۱. نتایج حاصل از کدگذاری محوری در جدول شماره (۲) نشان داده شده است. مشاهده می‌گردد ۶۲ کد اولیه از کدگذاری باز در قالب ۱۲ مقوله محوری به شرح ذیل دسته‌بندی شده‌اند.

(۴) کدگذاری انتخابی

کدگذاری انتخابی، فرایند یکپارچه‌سازی و تصفیه نظریه است^۲. برای یکپارچه‌سازی و ارائه مدل نهایی عوامل موثر بر اثربخشی رویدادهای استارتاپی در استارتاپ ویکند پس از شناسایی مقوله محوری و ربط دادن سایر مقوله‌ها در قالب پارادایم نظام‌مند نظریه‌سازی زمینه‌ای، به پالایش الگوی طراحی شده و پیرواندن عوامل اصلی اقدام و مدل نهایی پژوهش به شکل ذیل به دست آمد (شکل (۱)).

جدول ۲- کدگذاری باز، محوری و انتخابی

کدگذاری انتخابی	کدگذاری باز	کدگذاری محوری
زیرساخت رویداد	شناخت ویژگی‌های مخاطب	سطح بلوغ اکوسیستم
	وجود دانشگاه‌های کارآفرین	
	وجود ساختارها و فرایندهای پیش و پس از رویداد	
	جاگاه و اهمیت رویداد در اکوسیستم	
	بنگاه‌های اقتصادی	شرایط علی اقتصادی
	رکود اقتصادی	
	توسعه اقتصاد دانش بنیان	
	نخ بیکاری	
	ضریب نفوذ اینترنت	ساخтар سیستم
	شبکه تأمین مالی	

1. Corbin & Strauss, (2008).

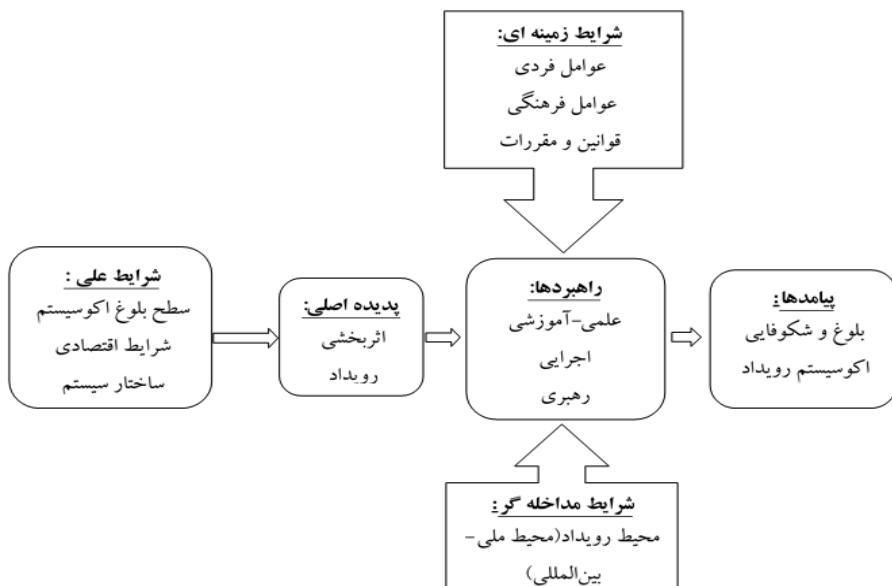
2. Corbin & Strauss, (2008).

کدگذاری انتخابی	کدگذاری باز	کدگذاری محوری		
زمینه رویداد	سطح دانش و مهارت	عوامل فردی	شرایط زمینه‌ای	
	ریسک‌پذیری			
	میزان تمايل به کارآفرینی			
	میزان آشنایی با رویداد			
	انگیزش			
	فرهنگ کار داوطلبی	عوامل فرهنگی		
	شناخت ویژگی‌های نسل جدید			
	بلوغ فرهنگی صاحبان کسب و کار			
	وجود سرمایه‌گذار خطرپذیر			
	بلغ فرهنگی مردم در همکاری			
اثربخشی رویداد	محددود کردن استارت‌اپ	قوانین و مقررات	پدیده اصلی	
	حمایت از مالکان فکری			
	شبکه سازی			
	طراحی رویداد و آموزش‌های مکمل پیش و پس از رویداد			
	اخذ بازخورد جهت اصلاح			
محیط رویداد	حضور کارآفرینان موفق	محیط ملي- بین‌المللی	شرایط مداخله‌گر	
	میزان توانمندی در خلق مدل کسب و کار			
	دخالت ارگان‌ها و نهادهای برگزارکننده رویداد			
	ممیزی‌ها			
	سیاست‌گذاری			
	تسهیل همکاری‌های بین‌المللی			
حریم‌ها				
نقش حاکمیتی دولت در حمایت از اکوسیستم				

کدگذاری انتخابی	کدگذاری باز	کدگذاری محوری	
استراتژی رویداد	موضوع رویداد	علمی - آموزشی رویداد	راهبردها
	کیفیت نیروی انسانی رویداد		
	استفاده از تکنیک های اثربخشی		
	کیفیت محتواهای آموزشی		
	پوشش کامل موضوعات		
	تناسب و همخوانی اجزاء و مؤلفه ها		
	شور و هیجان در رویداد		
	فضای فیزیکی رویداد		
	موقعیت مکانی سالن رویداد		
	هدف گذاری رویداد		
	عیب یابی و بومی سازی		
	نوع و کیفیت حمایت ها		
	حفظ ارتباطات بعدی با مخاطبین		
	آماده سازی قبلی مخاطبین		
اکوسیستم استارتاپی	کسب مهارت حل مسئله	فردی - اجتماعی	پیامدها
	سنجهش فردی		
	افزایش سطح یادگیری		
	رفاه و زندگی بهتر		
	اشتغال		
	ظهور استارتاپ موفق		
	جامعه سازی		
	کسب تجربه		
	تغییر نگرش و ایجاد انگیزه		
	آشنا سازی جوانان		
	فرهنگ سازی		
	ارتقاء توانمندی ها		

بر اساس مدل پارادایمی فوق فرضیه‌های زیر مطرح می‌شود:

- فرضیه اول: زیرساخت رویداد استارتاپی تأثیر مثبت و معناداری بر اثربخشی رویداد دارد
- فرضیه دوم: اثربخشی رویداد استارتاپی تأثیر مثبت و معناداری بر استراتژی رویداد دارد
- فرضیه سوم: استراتژی رویداد استارتاپی تأثیر معناداری بر بلوغ و شکوفایی رویداد دارد
- فرضیه چهارم: محیط رویداد استارتاپی تأثیر مثبت و معناداری بر اثربخشی رویداد دارد
- فرضیه پنجم: زمینه رویداد استارتاپی تأثیر مثبت و معناداری بر اثربخشی رویداد دارد
- فرضیه ششم: محیط رویداد استارتاپی تأثیر مثبت و معناداری بر استراتژی رویداد دارد
- فرضیه هفتم: زمینه رویداد استارتاپی تأثیر مثبت و معناداری بر استراتژی رویداد دارد
- فرضیه هشتم: محیط رویداد استارتاپی تأثیر مثبت و معناداری بر بلوغ و شکوفایی رویداد دارد
- فرضیه نهم: زمینه رویداد استارتاپی تأثیر مثبت و معناداری بر بلوغ و شکوفایی رویداد دارد
- فرضیه دهم: زیرساخت رویداد استارتاپی تأثیر معناداری بر بلوغ و شکوفایی رویداد دارد
- فرضیه یازدهم: زیرساخت رویداد استارتاپی تأثیر مثبت و معناداری بر زمینه رویداد دارد

شکل ۱- مدل پارادایمی عوامل موثر بر اثربخشی رویدادهای استارتاپی

منبع: محقق ساخته

نتایج بخش کمی تحقیق

برای بررسی کیفیت یا اعتبار مدل از بررسی اعتبار که شامل شاخص بررسی اعتبار اشتراک^۱ و شاخص بررسی اعتبار افزونگی^۲ می‌باشد، استفاده شده است. شاخص اشتراک، کیفیت مدل اندازه‌گیری هر بلوک را می‌سنجد. شاخص افزونگی که به آن (شاخص استون و گیسر^۳) نیز می‌گویند، مقادیر مثبت این شاخص‌ها، نشانگر کیفیت مناسب و قابل قبول مدل اندازه‌گیری و ساختاری می‌باشد.^۴ نتایج نشان داد شاخص‌ها مثبت و بزرگ‌تر از صفر می‌باشد. می‌توان گفت مدل از کیفیت و اعتبار قابل قبولی برخوردار است. برای آزمون کلی کیفیت مدل ساختاری، تن هاووس و همکاران (۲۰۰۵) شاخص کلی برازش^۵ (GOF) را برای بررسی برازش مدل معرفی نموده‌اند. ملاک کلی برازش را می‌توان با محاسبه میانگین هندسی میانگین مقادیر اشتراکی^۶ و ضریب تعیین (R^2) به دست آورد. برای این شاخص، مقادیر ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ به ترتیب ضعیف، متوسط و قوی توصیف شده است. پس از انجام محاسبات، مقدار شاخص GOF و ضریب تعیین (R^2) به ترتیب عددی برابر ۰/۳۲ و ۰/۸۲۵ و به دست می‌آید که شاخصی قوی است و نشان از کیفیت بالای کلی مدل دارد. اثر متغیرهای مورد بررسی در هر یک از فرضیه‌های تحقیق براساس یک ساختار علی با تکنیک حداقل مربعات جزئی PLS آزمون شده است. در مدل کلی تحقیق که در شکل (۲) ترسیم شده است مدل اندازه‌گیری (اثر هریک از متغیرهای قابل مشاهده با متغیر پنهان) و مدل ساختاری (روابط متغیرهای پنهان با یکدیگر) محاسبه شده است. برای سنجش معناداری روابط نیز آماره t با تکنیک بوت استریپینگ محاسبه شده است که در شکل (۳) ارائه شده است. در این مدل که خروجی نرم‌افزار Smart-PLS است، خلاصه نتایج مربوط به معناداری بار عاملی استاندارد و معناداری روابط متغیرهای تحقیق ارائه شده است.

1. CV Com

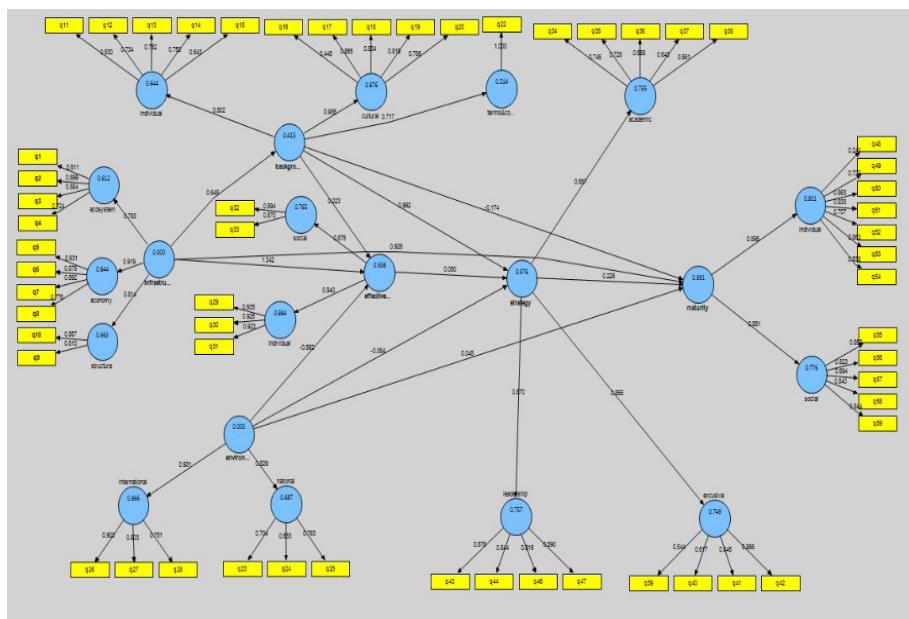
2. CV Red

3. Stone and Geisser Criterion

4. Henseler, Ringle & Sinkovics, (2009).

5. Goodness of Fit

6. Communality

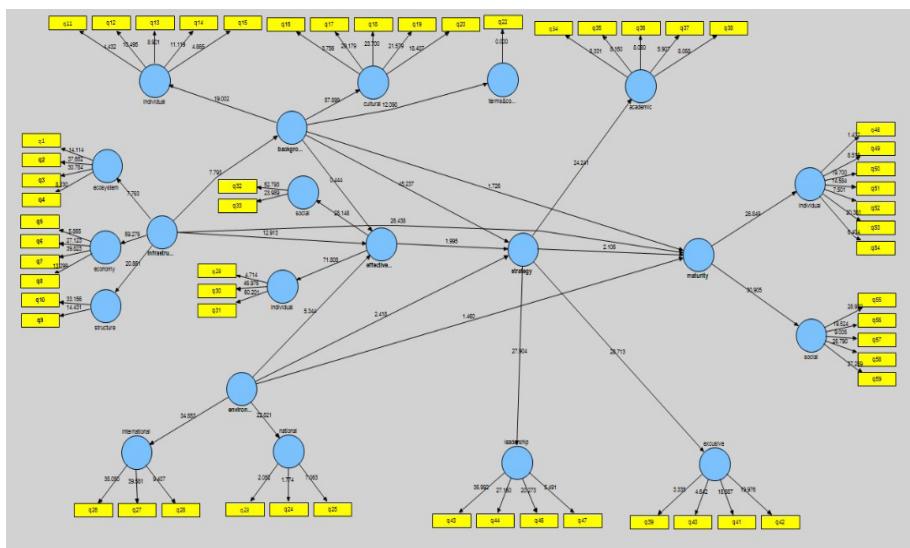
شکل ۲- مدل کلی پژوهش با تکنیک حداقل مریعات جزئی

در ادامه با توجه به خروجی مدل مفهومی پژوهش در جدول (۳) به بیان و بررسی فرضیه پژوهش پرداخته می‌شود.

جدول ۳- خلاصه تایید فرضیات پژوهش

تایید یا رد	آماره t	ضریب مسیر	شاخص‌های آماری		متغیر
			زیرساخت رویداد	اثربخشی رویداد	
تایید	۱۲/۹۱	۱/۳۴		اثربخشی رویداد ←	اثربخشی رویداد
تایید	۱/۹۹	۰/۰۵۰		استراتژی رویداد ←	استراتژی رویداد
تایید	۲/۱۰	۰/۲۲		استراتژی رویداد ←	بلوغ و شکوفایی رویداد
تایید	۵/۳۴	۰/۵۶		محیط رویداد ←	اثربخشی رویداد
تایید	۰/۴۴۴	۰/۰۲۳		زمینه رویداد ←	اثربخشی رویداد
تایید	۲/۴۱	۰/۰۶۴		محیط رویداد ←	استراتژی رویداد
تایید	۴۵/۲۳	۰/۹۹		زمینه رویداد ←	استراتژی رویداد
تایید	۱/۴۶	۰/۰۴۸		محیط رویداد ←	بلوغ و شکوفایی رویداد

تایید یا رد	t آماره	ضریب مسیر	شاخصهای آماری متغیر
تایید	۱/۷۲	۰/۱۷۴	زمینه رویداد $\leftarrow$ بلوغ و شکوفایی رویداد
تایید	۲۶/۴۳	۰/۹۲	زیرساخت رویداد $\leftarrow$ بلوغ و شکوفایی رویداد
تایید	۷/۷۹	۰/۶۴	زیرساخت رویداد $\leftarrow$ بلوغ و شکوفایی رویداد

شکل ۴- آماره تی مدل کلی پژوهش با تکنیک بوت استراپینگ

بحث و نتیجه‌گیری

در مطالعات کارآفرینی، ارتباط بین استارتاپ ویکند و اثربخشی استارتاپ، موضوع مدنظر محققان و متخصصان بوده است. اهمیت ایجاد و توسعه استارتاپ‌ها سال به سال بیشتر می‌شود و این موضوع در افزایش تعداد سازمان‌های درگیر و مرتبط با این پدیده قابل مشاهده است. استارتاپ‌ها در محیط‌های پویا با تغییرات سریع شکل می‌گیرند و نقشی حیاتی در ایجاد رقابت، القای نوآوری و پشتیبانی از پیدایش حوزه‌های نوظهور دارند از این رو دولت‌ها نیز باید در جهت شناسایی و کمک به استارتاپ‌های نوآور تلاش کنند. در این تحقیق به شناسایی عوامل موثر بر اثربخشی رویدادهای استارتاپی در استارتاپ ویکند پرداخته شده است.

با توجه به مصاحبه‌های انجام شده و نظرات به دست آمده از خبرگان، در نهایت ۱۲ مقوله استخراج شده است. که این مقوله‌ها براساس شناختی که خبرگان نسبت به عوامل موثر در اثربخشی رویدادهای استارتاپی داشته‌اند، به دست آمده است. یافته‌های بخش کیفی در چند بخش مختلف مطرح شد که در بخش یافته‌ها (جدول ۲) آورده شده است. کدهای مربوطه در سه بخش جداگانه باز، محوری و انتخابی استخراج شدند و بیانگر این امر بوده است که متغیرهای شناسایی شده در جامعه مورد مطالعه، قابل استفاده و نتیجه‌گیری خواهد بود. به دلیل انطباق آن با یافته‌های حاصل از تحلیل کیفی، رضایت بخش بودن شاخص‌های بازش الگو و معنی دار بودن برآوردهای آماری آن، ارائه شده است. براساس مقوله‌های به دست آمده به بررسی پیشینه تحقیق پرداخته شده است. زیرا ساخت رویداد شامل فراهم کردن شرایط اقتصادی، بلوغ اکوسیستم و زیرساخت مناسب است که در این فرضیه تأثیر مثبت و معناداری بر اثربخشی رویداد استارتاپی داشت، این موضوع با یافته‌های پژوهش لمپل و مییر^۱ همسو بود، در این پژوهش نقش شرایط اقتصادی، مسیرهای فناوری، بازار، صنایع و تخصص‌ها مهم قلمداد شد. هر زمان صحبت از اثربخشی می‌شود نگاه به سمت بهره‌وری است، از آنجا که دستیابی به بهره‌وری یک اولویت است، اثربخشی رویداد استارتاپی از این قاعده مستثنی نبوده و دستیابی به آن در گرو وجود نگاه بلندمدت به رویداد است، چرا که رویدادهای اثربخش دارای استراتژی اثربخش نیز هستند، این مفهوم با تحقیق روندتری (۲۰۱۶)، سیلوریا و همکاران (۲۰۱۷) و ویبراندر (۲۰۱۹) همسو بود. در هر سه پژوهش به مفهوم زمان اشاره شده بود، به نظر می‌رسد وجود آینده‌نگری به کسب و کار استارتاپ شاهراه موفقیت و اثربخشی است و اثربخشی رویداد مبتنی بر وجود زمان است، در این راستا در تحقیقات مذکور عواملی مانند محدودیت زمانی، اخذ بازخورد و غیره در مسیر رویداد مطرح شده است که در جمع‌بندی این بخش می‌توان مسیر رویداد اثربخش را وابسته به استراتژی اثربخش دانست. وجود یک استراتژی مناسب در کسب و کار و به خصوص مبحث استارتاپ نقش ضروری بر بلوغ و شکوفایی اکوسیستم استارتاپی و رویدادهای آن دارد. این مورد به شکلی کامل در بیشتر رویدادهای استارتاپی مطرح است که نبود نقشه راه مسیر رویدادها را تغییر می‌دهد و تفکرات را از تمرکز به سطحی نگری هدایت می‌کند. یافته‌های پژوهش با تحقیقات لمپل و

1. Lampel & Meyer, (2008).

می‌یر (۲۰۰۸)، استم¹، روندتری (۲۰۱۶) و تحقیق سیلوریا و همکاران (۲۰۱۷) و ویبراندر (۲۰۱۹) همسو بود. در جمع‌بندی این بخش به نظر می‌رسد موفقیت و بلوغ اکوسیستم استارتاپی وابسته به استراتژی و نقشه راه رویدادهای استارتاپی است. در زمینه رویداد و کسب وکارهای ایجادشده نقش محیط به خوبی مطرح است، گاهی محیط‌ها و کشورهایی که در مسیر توسعه بودند و گاهی کشورهای توسعه‌یافته رویدادهای موفق اجرا کردند، نمی‌توان محیط را نادیده گرفت در این راستا در هر دو پژوهش پولیو² و ویبراندر (۲۰۱۹) محیط‌های مختلف و تأثیر متفاوت بر رویداد را مطرح کرده بودند، به نظر می‌رسد نقش و بررسی محیط و مشکلات هر جامعه با جامعه دیگر متفاوت است و رویدادهای متفاوتی نیز مورد نیاز است که در این راستا محیط‌شناسی درست می‌تواند زمینه اثربخشی پویا را فراهم آورد. صحبت از زمینه رویداد استارتاپی درواقع بحث پیرامون قوانین و مقررات، فرهنگ و عوامل فردی است و این مورد تأثیر معناداری بر اثربخشی رویداد ندارد، همان‌طور که اشاره شد هر زمان صحبت از اثربخشی می‌شود نگاه به سمت بهره‌وری است، از آنجا که دستیابی به بهره‌وری یک اولویت است، اثربخشی رویداد استارتاپی از این قاعده مستثنی نبوده و دستیابی به آن بسیار مشکل است، از این رو به نظر می‌رسد با توجه به نواوری در متغیرهای تحقیق حاضر این مفهوم یعنی زمینه رویداد نتوانسته بر اثربخشی رویداد اثر داشته باشد چرا که عوامل زمینه‌ای رویداد مبتنی بر فرد محوری، فرهنگ و قوانین و مقررات اشاره دارد، زیرا مفهوم رویداد در مفهوم گروه محوری، سطح پایین قوانین و مقررات و فرهنگ مشارکتی است، در این راستا پژوهش‌های سروانتس و بونی نردوی (۲۰۱۲) و روندتری (۲۰۱۶) با یافته‌های پژوهش حاضر همسو نبود که براین اساس می‌توان به نقش متفاوت زمینه‌های رویداد به خصوص نقش فرهنگ و قوانین و مقررات اشاره داشت و در اثربخشی رویداد به ابعادی دیگر در اثربخشی رویداد توجه کرد. از آنجا که نقش محیط در تدوین استراتژی بسیار مورد اهمیت است، محیط رویداد استارتاپی می‌تواند تأثیر مثبتی بر استراتژی رویداد داشته باشد این مفهوم با یافته‌های پژوهشی ویبراندر (۲۰۱۹) و استم (۲۰۱۰) همسو بود، به نظر می‌رسد نقش کارآفرینی با محیط کارآفرینی همراستا است و استراتژی‌ها از محیط تأثیر می‌پذیرند و به جهت موفقیت استراتژی‌های رویداد استارتاپی بایستی به محیط توجه ویژه‌ای داشت. زمینه رویداد شامل قوانین و مقررات،

---

1. Stam, (2010).

2. Pollio, (2019).

فرهنگ و عوامل فردی است و این مورد بر استراتژی رویداد استراتاپی تأثیر دارد در این راستا تحقیقات استم (۲۰۱۰) و روی سروانتس و بونی نرדי (۲۰۱۲) همراستا بود به نظر می‌رسد با توجه به نقش قوانین و مقررات، توجه به فرهنگ و عوامل فردی بتوانیم استراتژی‌های منظمی را برای برگزاری رویداد تدوین کنیم، همچنین در تدوین استراتژی‌های رویداد نقش محیط‌شناسی و به خصوص توجه به ابعاد فرهنگی بسیار مهم قلمداد می‌شوند. بدون شک توجه به ابعاد محیطی به عنوان زیرساخت رویداد زمینه بلوغ اکوسیستم که هدف نهایی رویداد است را فراهم می‌کند، در این راستا محیط‌شناسی خوب نقشی بسیار مهم در بلوغ اکوسیستم دارد، اما نقش محیط رویداد استراتاپی تأثیر مثبت و معناداری بر بلوغ و شکوفایی اکوسیستم استراتاپی نداشت در این راستا نزدیک ترین پژوهش‌ها پولیو (۲۰۱۹) و ویبراندز (۲۰۱۹) بودند که به تأثیر نقش محیط بر رویداد منطقه‌ای خود اشاره داشتند، این مضمون نشان می‌دهد که بررسی ابعاد محیطی و ایجاد استراتژی مناسب تنها نمی‌تواند بلوغ و شکوفایی اکوسیستم استراتاپی را فراهم سازد و مفهوم دستیابی به بلوغ و شکوفایی آن وابسته به موارد بیشتری است. همان‌طور که در فرضیات پیشین شرح داده شد صحبت از زمینه رویداد استراتاپی در واقع بحث پیرامون قوانین و مقررات، فرهنگ و عوامل فردی است و در این فرضیه زمینه رویداد استراتاپی تأثیر مثبت و معناداری بر بلوغ و شکوفایی اکوسیستم استراتاپی دارد، در بعد بلوغ و شکوفایی اکوسیستم استراتاپی مهارت حل مسئله، سنجش فردی، افزایش سطح یادگیری، رفاه و زندگی بهتر، اشتغال، ظهور استراتاپ موفق، جامعه سازی، کسب تجربه، تغییر نگرش و ایجاد انگیزه، آشنازی جوانان، فرهنگ‌سازی و ارتقاء توانمندی‌ها مطرح هستند، این تأیید فرضیه و معناداری همراستا با پژوهش تامپسون و ایلی (۲۰۲۰) است. به نظر می‌رسد نقش عوامل زمینه‌ای خصوصاً فرنگ و عوامل فردی تأثیر زیادی جهت دستیابی به بلوغ و شکوفایی اکوسیستم استراتاپی دارد، هرچند تحقیق مربوط به بحث پیرامون قوانین و مقررات مشاهده نشد، در نتیجه بلوغ و شکوفایی اکوسیستم استراتاپی نیازمند توجه به ابعاد زمینه‌ای رویداد است. زیرساخت رویداد شامل فراهم کردن شرایط اقتصادی، بلوغ اکوسیستم و زیرساخت مناسب است که در این فرضیه تأثیر مثبت و معناداری بر بلوغ و شکوفایی رویداد استراتاپی مشاهده شد، در این راستا پژوهش مرتبط مشاهده نشد به نظر می‌رسد وجود زیرساخت مناسب و شرایط اقتصادی و سطح بلوغ تأثیر زیادی بر بلوغ رویداد داشته باشد. شرایط اقتصادی دولت‌ها گاهی تأثیر به سزاگی در خلق ایده‌های جدید

خواهد گذاشت که این مورد را می‌توان در پژوهش پولیو (۲۰۱۹) مشاهده کرد. به نظر می‌رسد فراهم بودن زیرساخت رویداد، شرایط اقتصادی و بلوغ اکوسیستم گاهی نقش حامی در پس از رویداد دارد که مفهوم استارتاپ را به کشورهای توسعه‌یافته می‌برد و گاهی این مفهوم در دل محدودیت‌ها و مناطق محروم خلق می‌شود. همان‌طور که اشاره شد زیرساخت رویداد شامل فراهم کردن شرایط اقتصادی، بلوغ اکوسیستم و زیرساخت مناسب است که در این فرضیه تأثیر مثبت و معناداری بر زمینه رویداد با مفاهیم پیرامون قوانین و مقررات، فرهنگ و عوامل فردی داشتند، با توجه به نوآوری پژوهش حاضر پژوهشی همراستا با پژوهش حاضر مشاهده نشد اما نزدیک‌ترین پژوهش‌ها نشان می‌دهد که شرایط اقتصادی و زیرساخت مناسب توانسته برخی از تغییرات را در قوانین و مقررات و عوامل فردی ایجاد کند، پژوهش سیلوریا و همکاران (۲۰۱۷) تمایل به کارآفرینی را واپس‌نموده زمان دانسته و نشان می‌دهد وجود یک زیرساخت مانند شرایط اقتصادی، زیرساخت‌هایی مانند نگاه بلندمدت به رویداد می‌تواند عوامل فردی و فرهنگ را همراستا با محیط رویداد کند و سبب تغییر شود و در نهایت زمینه رویداد را توسعه دهد.

در تبیین فرضیه اول، دهم و یازدهم تحقیق مبنی بر اینکه زیرساخت رویداد استارتاپی تأثیر مثبت و معناداری بر اثربخشی رویداد استارتاپی، بلوغ و شکوفایی اکوسیستم استارتاپی و نیز زمینه‌ی رویداد دارد پیشنهاد می‌شود دولتمردان و سیاستگذاران، توجه ویژه‌ای به ایجاد زیرساخت مناسب توسعه زیست‌بوم استارتاپی در برنامه‌ریزی‌های بلندمدت از جمله سند چشم‌انداز و سایر اسناد بالادستی داشته باشند. تأمین زیرساخت مناسب در اولویت تخصیص بودجه و در رأس برنامه‌ها و طرح‌های استانی قرارگیرد. در راستای فرضیه دوم تحقیق مبنی بر اینکه اثربخشی رویداد استارتاپی تأثیر مثبت و معناداری بر استراتژی رویداد استارتاپی دارد؛ لازم است دولت‌ها تسهیلات و مشوق‌های جذاب برای ورود علاوه‌مندان به عرصه کسب و کارهای نوپا ارائه دهند. از آن جا که تفاوت‌های فرهنگی نقش مهمی در کارکرد رویداد استارتاپ‌ویکند دارد؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود که برگزار کنندگان با آگاهی از این موضوع به برنامه‌ریزی برگزاری رویداد اقدام کنند تا اثربخشی بالاتری را شاهد باشیم. با توجه به تأیید فرضیه سوم مبنی بر تأثیر مثبت استراتژی رویداد استارتاپی بر بلوغ و شکوفایی رویداد، موارد ذیل پیشنهاد می‌شود: اتخاذ راهبرد اصلی با توجه به ماهیت و رویکرد سازمان برگزارکننده، طراحی پیش‌رویدادهای مناسب، برنامه‌ریزی و تدارک برنامه‌های مناسب پس از رویداد، دیدگاه

بلندمدت با توجه به سطح بلوغ اکوسیستم و فرهنگ سازمانی مناسب و بومی‌سازی رویداد. در تبیین فرضیه چهارم و ششم نتایج تحقیق بیانگر تأثیر مثبت و معنادار محیط رویداد بر روی استراتژی و اثربخشی رویداد است. به دولتمردان و تصمیم‌گیرندگان در دانشگاه‌ها و مراکز علمی و تحقیقاتی و نیز صنایع و کسب و کارها پیشنهاد می‌شود تا با شناسایی و بررسی اجزای کلیدی محیطی درگیر در موضوع مد نظر، نقشه‌ی روابط اجزای محیط ترسیم و درک صحیحی از زیست‌بوم منحصر به فرد هر منطقه حاصل شود. در تبیین فرضیه هفتم و نهم مبنی بر تأثیر مثبت و معنادار زمینه رویداد بر استراتژی و بلوغ و شکوفایی اکوسیستم استراتاپی، پیشنهاد می‌شود که قانون‌گذاران و مجریان قانون با لحاظ اهمیت جایگاه شرکت‌های نوپا ساده‌سازی و تسهیل قوانین در جهت افزایش مشارکت و بهبود زیست‌بوم استراتاپی را در دستور کار خود قرار دهند. همچنین، تعریف و طراحی برنامه‌های آموزش کارآفرینی از سنین پایین، حتی مهدکودک تا مدرسه و دانشگاه پیشنهاد می‌شود. همچنین، نتایج پژوهش نشان داد که راهبرد رویداد یکی از عوامل مؤثر بر بلوغ و شکوفایی زیست‌بوم استراتاپی است؛ بنابراین اتخاذ راهبرد اصلی با توجه به ماهیت و رویکرد سازمان برگزارکننده پیشنهاد می‌شود.

با توجه به نتایج پژوهش حاضر، پیشنهادهایی برای تحقیقات آتی ارائه می‌شود. از آن‌جا که این پژوهش از نظر ماهیت اکتشافی بوده است، می‌توان نتایج آن را به مثابهٔ فرضیه‌هایی دقیق‌تر در پژوهش‌های آتی بررسی کرد. همچنین نظر به اهمیت مقولهٔ فرهنگ و بررسی مقایسه‌ای بافت فرهنگی و اکوسیستم کشورمان با سایر کشورها در درک بهتر کارکرد رویداد راهگشا است. اثربخشی رویداد استراتاپ ویکند مقولهٔ مهمی است که در این تحقیق به آن پرداخته شد این در حالی است که مؤلفه‌ها و موضوعات دیگری نیز در مورد این رویداد حائز اهمیت هستند که از آن جمله می‌توان به تأثیر رویداد بر میزان قصد کارآفرینی و نقش متاورها در کیفیت رویداد اشاره کرد. مانند هر پژوهش دیگری تمامی دستاوردها و نتایج این پژوهش نیز تحت تأثیر برخی محدودیت‌ها بوده است؛ مانند: ۱) زمان انجام تحقیق مصادف شد با همه‌گیری ویروس کرونا که با توجه به گستردگی آن و محدودیت‌های شدیدی که متعاقب آن ایجاد شد، نه تنها منجر به طولانی شدن فرایند تحقیق، بلکه باعث حاکم شدن محدودیت‌های غیرقابل پیش‌بینی بر روند انجام تحقیق شد؛ ۲) احتمال وجود خطای تأثیرگذار بر پاسخ دهنده‌گان از جمله خطای آسان‌گیری که در آن افراد درجات و امتیاز خیلی زیاد را در نظر می‌گیرند یا خطای تمایل به مرکز

که افراد را به درجات و امتیاز متوسط در پرسشنامه متمایل می‌نماید و یا وجود اثر هاله‌ای که ممکن است یک مورد خاص را به تمامی موارد تعمیم دهد در این تحقیق این دسته از خطاهای خارج از کنترل محقق بوده و تأثیر آن در نتایج تحقیق مورد تحلیل قرار واقع نشده است؛^(۳) مشکلات تعیین شاخص و تبدیل مقوله‌های کیفی به مقادیر کمی نظیر سنجش میزان تمايل به کارآفرینی؛^(۴) و درنهایت با توجه به اینکه گستره انجام تحقیق کل کشور را شامل می‌شد، تلاش شد تا با ارتباط با سایر استان‌های کشور هم در بخش کیفی و هم در بخش کمی تا حد امکان بخش وسیع‌تری از کل کشور پوشش داده شود. بدیهی است، با توجه به تعدد برگزاری رویداد استارتاپ‌ویکند در سطح کشور (که گاهی به حدود هزار رویداد در سال می‌رسد) بسیاری از شهرستان‌ها و مراکز استان‌ها لحاظ نشده باشند.

منابع

احمدزاده، مریم؛ سالارزهی، حبیب.. و یعقوبی، نورمحمد (۱۳۹۲). «بررسی و تحلیل اثربخشی آموزش کارآفرینی در رشته‌های کارآفرینی با استفاده از مدل ماتریس رضایت»، مجله پژوهش‌های مدیریت عمومی، ۶(۲)، ۱۳۲-۱۰۷.

شهیکی تاش، مهیم؛ منصوری، لقمان (۱۳۹۹). «تحلیل شاخص‌های فرهنگی هافستد و بررسی تأثیر آن بر اکوسیستم کارآفرینی دانش‌بنیان (مطالعه موردی: استان سیستان و بلوچستان)»، دو فصلنامه جامعه شناسی اقتصادی و توسعه، ۹(۲)، ۲۵۱-۲۳۳.

مقدسی، حیدر (۱۳۹۹). «شبکه‌های استارتاپ و ارائه راهبردهای سیاستی»، پژوهشنامه تاریخ، سیاست و رسانه، ۳(۲)، ۱۲۴-۱۰۳.

مقیمی، سید محمد؛ وکیلی، یوسف؛ اکبری، مرتضی (۱۳۹۵). "نظریه‌های کارآفرینی" انتشارات دانشگاه تهران. چاپ سوم.

منفرد، نوذر؛ بیزان پناه، مسعود؛ زیبی، طاهره و همایون، سیده بهاره (۱۳۹۹). «بررسی عوامل پیش‌بینی کننده قصد کارآفرینی در بین دانشجویان مرکز آموزش کشاورزی بوشهر با استفاده از تئوری شناختی-اجتماعی و تئوری رفتار برنامه‌ریزی شده»، راهبردهای کارآفرینی در کشاورزی، ۷(۱۴)، ۴۲-۳۲.

Baregheh, A., Rowley, J., & Sambrook, S. (2009). "Towards a Multidisciplinary Definition of Innovation". Management Decision.

Blank, S., & Dorf, B. (2010). "Startup". Handbook of the Founder.

Corbin J, Strauss A (2008). "Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory Third edition". Sage Publications, Thousand Oaks CA

- Greco, A., & de Jong, G. (2017). "Sustainable Entrepreneurship: Definitions, Themes and Research Gaps". University of Groningen. Working Paper Series. <https://doi.org/10.1007/s11335-017-0533-1>.

Henseler, J., Ringle, C. M., & Sinkovics, R. R. (2009). "The Use of Partial Least Squares Path Modeling in International Marketing". In New Challenges to International Marketing. Emerald Group Publishing Limited.

Kurpuweit, S., & Wagner, S. M. (2020). "Startup Supplier Programs: a New Model for Managing Corporate-Startup Partnerships". California Management Review, 62(3), 64-85.

Lampel, J., & Meyer, A. D. (2008). "Field-Configuring Events as Structuring Mechanisms: How Conferences, Ceremonies, and Trade Shows Constitute New Technologies, Industries, and Markets". Journal of Management Studies, 45(6), 1025-1035.

Lichtenthaler, U. (2020). "Agile Innovation: the Complementarity of Design Thinking and Lean Startup". International Journal of Service Science, Management, Engineering, and Technology (IJSSMET), 11(1), 157-167.

Nager, C. Nelsen, F. Nouyrigat, (2011). "Startup Weekend: How to Take a Company from Concept to Creation in 54 Hours", John Wiley & Sons.

Okrah, J., Nepp, A., & Agbozo, E. (2018). "Exploring the Factors of Startup Success and Growth". The Business & Management Review, 9(3), 229-237.

Prasad, S., & Bhat, R. S. (2021, April). "India Industry-University Collaboration-A Novel Approach Combining Technology, Innovation, and Entrepreneurship". In 2021 IEEE Global Engineering Education Conference (EDUCON) (pp. 373-380). IEEE.

Pollio, A. (2019). "Forefronts of the Sharing Economy: Uber in Cape Town". International Journal of Urban and Regional Research, 43(4), 760-775.

Pihlajamaa, M., & Merisalo, M. (2021). "Organizing Innovation Contests for Public Procurement of Innovation-a Case Study of Smart City Hackathons in Tampere, Finland". European Planning Studies, 29(10), 1906-1924.

Ruy Cervantes and Bonnie Nardi. (2012). "Building a Mexican Startup Culture Over the Weekends". In Proceedings of the 4th International Conference on Intercultural Collaboration. Association for Computing Machinery, New York, NY, USA, 11-20. DOI:<https://doi.org/10.1145/2160881.2160884>

Roundtree, K. (2016). "Startup Weekends: Invention as Process for Proto-Entrepreneurs," 2016 IEEE International Professional Communication Conference (IPCC), pp. 1-14, doi: 10.1109/IPCC.2016.7740506.

Silveira, A., Santino, F., & Olivense, H. (2017). "Entrepreneurial Intention of the Participants of the Startup Weekend: Longitudinal Analysis". International Journal of Advances in Management and Economics, 6(1), 90-102.

Stam, W. (2010). "Industry Event Participation and Network Brokerage Among Entrepreneurial Ventures". Journal of Management Studies, 47(4), 625-653.

- Startupgenome, (2020). <https://startupgenome.com/article/state-of-the-global-startup-economy>.
- Thompson, N. A., & Illes, E. (2020). "Entrepreneurial Learning as Practice: a Video-Ethnographic Analysis". International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research.
- Treutinger, K. (2017). "Startup Events and Their Influence on the Startup Scene: The Case of Skinnovation in Innsbruck". In ISPIM Conference Proceedings (pp. 1-13). The International Society for Professional Innovation Management (ISPIM).
- Wijbrands, K. (2019). "Innovation in Eastern and Western Societies": A Qualitative Analysis of Startup Weekend Events in Sweden and Taiwan.
- Yasuyuki, M., & Karren, K. (2017). "Examining the Connections within the Startup Ecosystem: A Case Study of St. Louis". Entrepreneurship Research Journal, 7(1).